

12
P27

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

В.А. Рач, О.В. Ігнатова,
А.Ю. Борзенко-Мірошніченко

МЕТОДОЛОГІЯ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ ТА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Підручник

47.00
Бібліотека ЛНУ

896179
Методологія системного підходу

обл. 218.

Луганськ 2013

72В.я73

УДК 001.8(075.8)

ББК 72я73

Р 278

Рекомендовано Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (лист № 1/11-3418 від 18.02.2013 р.)

Рецензенти:

Рамазанов С.К., доктор технічних наук, доктор економічних наук, професор, декан факультету «Інноваційна економіка та кібернетика» Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля;

Заблодська І.В., доктор економічних наук, професор, директор Луганського філіалу інституту економіко-правових досліджень НАН України;

Маматова Т.В., доктор наук з державного управління, професор кафедри менеджменту та управління проектами Дніпропетровського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України.

Рач В.А.

Р 278 **Методологія системного підходу та наукових досліджень:** підручник / Рач В.А., Ігнатова О.В., Борзенко-Мірошніченко А.Ю. – Луганськ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2013. –252 с.

ISBN978-966-590-982-8

У підручнику зібрані теми, завдання, контрольні питання з теоретичної частини навчальної дисципліни «Методологія системного підходу та наукових досліджень» для слухачів магістратури спеціальності 8.15010002 «Державна служба», модулів «Системний підхід», «Дослідницька діяльність» для спеціальностей 8.18010013 «Управління проектами», 8.18010011 «Інтелектуальна власність», 8.18010012 «Управління інноваційною діяльністю», 8.03050601 «Прикладна статистика».

УДК 001.8(075.8)

ББК 72я73

ISBN978-966-590-982-8

© Рач В.А., Ігнатова О.В.,
Борзенко-Мірошніченко А.Ю., 2013
© Східноукраїнський національний
університет імені Володимира Даля, 2013

ЗМІСТ

ВСТУП -----	5
Глава 1. ОСНОВИ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ -----	8
1.1. Історичний розвиток методології системного підходу -----	8
1.2. Основні аспекти системності-----	12
1.3. Основні принципи системного підходу -----	17
1.4. Основні аспекти системного підходу -----	20
Глава 2. СИСТЕМНА ТЕОРІЯ (ТЕОРІЯ СИСТЕМ) -----	25
2.1. Поняття системи-----	25
2.2. Склад та структура системи -----	30
2.3. Класифікація систем-----	37
2.4. Поняття «модель» та «моделювання систем»-----	42
2.5. Класифікація моделей-----	47
2.6. Моделі реалізації діяльності-----	52
Глава 3. СИСТЕМНИЙ МЕТОД -----	60
3.1. Поняття «системний аналіз» -----	60
3.2. Алгоритм проведення системного аналізу-----	62
3.3. Алгоритм системного аналізу економічних систем -----	74
3.4. Інструментарій когнітивної структуризації при системному аналізі -----	77
3.5. Методи системного аналізу та прийняття рішень-----	83
3.6. Етика та етичні норми у системному аналізі -----	86
Глава 4. СИСТЕМНА ПРАКТИКА (ТЕОРІЯ ПРАКТИКИ) -----	92
4.1. Впровадження теоретичних знань системного підходу в практику -	92
4.2. Системно-діяльнісний аспект системного підходу у практиці -----	93
4.3. Аспекти системного підходу у практиці -----	96
4.4. Підготовка магістрів державної служби як система-----	120

Глава 5. ДОСЛІДНИЦЬКІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ДЕРЖАВНІЙ СЛУЖБІ	129
5.1. Наука та її функції	129
5.2. Елементи теорії пізнання та логіки	133
5.3. Система методології	140
5.4. Поняття інноваційної діяльності. Класифікація інновацій	144
5.5. Наукові методи дослідження	150
5.6. Дослідження як система, дослідження як процес	155
5.7. Загальна характеристика етапів експерименту на прикладі науково-освітньої галузі	162
5.8. Форми фіксації результатів досліджень	163
Глава 6. ПІДГОТОВКА МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ ТА ЇЇ ЗАХИСТ	168
6.1. Загальне уявлення про магістерську роботу	168
6.2. Підготовчий етап магістерської роботи	174
6.3. Написання магістерської роботи	177
6.4. Захист магістерської роботи	184
Список використаної та рекомендованої літератури	188
Термінологічний словник	196
Додаток А	244
Додаток В	250